

**Державне управління у книговидавничій сфері
та видавничій діяльності:**

*анотований бібліографічний список
2024. – Вип. 5. – 9 с.*

<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

1.   Базів Л. Там, де читають, де вкладаються кошти в культуру – ворог не пройде [Електронний ресурс] / Любов Базів // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 30 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що впродовж чотирьох днів з 25 по 28 квітня просто неба та в приміщенні «Експоцентру» в столиці працював величезний книжковий ярмарок, організований ВДНГ разом із Українською асоціацією видавців і книгорозповсюджувачів. У заході взяли участь понад 100 українських видавництв, відбулось приблизно 200 подій: літературні дискусії, презентації книг, автограф-сесії, майстер-класи. Гості «Книжкової країни» могли поспілкуватися з українськими письменниками, яких була тут просто рекордна кількість, а також долучитися до участі у дискусіях експертів, публічних читаннях та обговореннях новинок, лекцій та інших заходів. На думку Уповноваженого із захисту державної мови Тараса Кременя, «Книжкова країна» – це не тільки назва велелюдного фестивалю, який зміцнив престиж українського письменника, видавця і читача. Адже за дні фестивалю було неймовірно багато цікавих дискусій, презентацій та конкурсів, які надали нові імпульси українській культурі та державі в цілому. «Сподіваюсь, що відповідно до Державної мовної програми, затвердженої урядом 15 березня 2024 року, знайдуться кошти на поповнення фондів як шкільних бібліотек, так і читалень України в цілому. Ми мусимо підтримувати обдаровану молодь, стимулювати культуру читання, шукати можливість забезпечити сертифікатами на придбання книг молодят. Не забуваймо і про знищення російськими злочинцями бібліотек, які необхідно*

відновлювати вже зараз», – зазначив Т. Кремень. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3858354-tam-de-citaut-de-vkladautsa-kosti-v-kulturu-vorog-ne-projde.html>

2. В Укрінформі завтра презентують унікальний фотолітопис про жахіття війни з РФ [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 16 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що в Українському національному інформагентстві «Укрінформ» 17 квітня відбудеться презентація унікального фотолітопису «Нескорена Україна у війні цивілізацій», світлини якого зафіксували всі ті жахіття, що принесла в Україну нинішня десятирічна війна з російським агресором. У книзі обсягом 700 сторінок, яка вийшла у юридичному видавництві «Право України», представлені роботи 50 фотокореспондентів. У ній опубліковано світлини, які описують події в Україні, починаючи від Революції Гідності 2013 року й завершуючи сьогоднішнім. Видання якісно та логічно структуроване. Так, картина Революції Гідності 2013 року переносить нас до початку тимчасової окупації Луганської та Донецької областей; фотосвідчення про «зелених чоловічків» у Криму змінюються агресивною навалом російських військ 24 лютого 2022 року; безчинства «освободітелів» у Чернігові, Бородянці, Бучі, Ірпені й багатьох інших українських містах і селах змінюються обличчями Воїнів Світла. «Головними героями фотолітопису «Нескорена Україна у війні цивілізацій» є Воїни Світла – славні сини і доньки України, які мужньо, віддано і часто-густо жертовно служать своїй Вітчизні задля Свободи і державної Незалежності», – розповів видавець Олександр Святоцький. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3850641-v-ukrinformi-zavtra-prezentuut-unikalnij-fotolitopis-pro-zahitta-vijni-z-rf.html>*

3. XII Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» оголосив програму [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 9 трав. – Електрон. дані. *Зазначено, що XII Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» анонсував програму заходів, до якої увійшло близько 160 подій.*

Книжковий Арсенал розпочнеться 30 травня. У перший фестивальний день відбудеться 14 подій — дискусії, презентації, поетичні читання, арттерапевтичний воркшоп та кіноперформанс. Найбільшу кількість подій міститиме Програма видавців, яка стане наймасштабнішою на XII Книжковому Арсеналі. Візуальна складова буде представлена 10 виставковими проєктами. У межах XII Книжкового Арсеналу можна буде познайомитися з чотирма книжковими колекціями: колекція видань-переможців конкурсу «Найкращий книжковий дизайн — 2023»; колекція українських візуальних видань Talking Pictures — 2024; колекція Showcasing over 100 Award Winning German Photobooks; колекція Книжки з Франції — 2024: книжки для дітей та підлітків, комікси та графічні романи. Текст: <https://chytomo.com/khii-mizhnarodnyj-festyval-knyzhkovyj-arsenal-oholosyv-prohramu/>

4. Дві українські книжки потрапили до списку найкращих видань для дітей у Японії [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 25 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що японські переклади «Куди і звідки» творчої майстерні «Аграфка» і «Жовтий метелик» Олександра Шатохіна потрапили до престижного списку «Ehon 50» — переліку дитячих ілюстрованих книжок японською мовою. Видання Романи Романишин та Андрія Лесіва «Куди і звідки» творчої майстерні «Аграфка» вийшло друком в японському видавництві «Bronze Publishing». На японську мову книжку переклала Юкіко Хіромацу. Уперше книжка вийшла у «Видавництві Старого Лева» у 2020 р. Окрім японської, видання перекладене ще 14 мовами світу. Видання «Жовтий метелик» Олександра Шатохіна вийшло друком в японському видавництві «Kodansha LTD». Уперше книжка вийшла у «Видавництві Старого Лева» у 2022 р. Зазначено, що «Ehon 50» — підбірки 50 книг для дітей, опублікованих японською мовою впродовж року, відібраних і рекомендованих японською Національною шкільною бібліотечною асоціацією з понад тисячі видань. Текст:

<https://chytomo.com/dvi-ukrainski-knyzhky-potrapyly-do-spysku-najkrashchykh-vydan-dlia-ditej-u-iaponii/>

5. Красовицький: В Україні так і не запрацювали підзаконні акти, що забороняють книжки з РФ [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 23 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Міністерство культури та інформаційної політики (МКІП), Держкомтелерадіо і Кабінет Міністрів України (КМ України) не розробили підзаконні акти для Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення обмежень на ввезення та розповсюдження видавничої продукції, що стосується держави-агресора, Республіки Білорусь, тимчасово окупованої території України». Про це повідомив генеральний директор «Фоліо» Олександр Красовицький під час круглого столу з протидії поширенню контрафактних друкованих книжок, що відбувся до Всесвітнього дня книги та авторського права у книгарні «Сенс». «...Станом на зараз, через 10 місяців після підписання президентом закону і 22 місяці після ухвалення його Верховною Радою, ці підзаконні акти не прийняті. Я думаю, через це правоохоронним органам набагато складніше боротися з російською інформаційною агресією. Для країни, що воює, затримання боротьбу з ворожим інформаційним продуктом — неовага до власної безпеки», — зауважив О. Красовицький. Текст: <https://chytomo.com/krasovytskyj-derzhorhany-dosi-ne-rozrobyly-pidzakonni-akty-dlia-zakonu-pro-zaboronu-knyzhok-iz-rf/>*

6. На фестивалі "Книжкова країна" у Києві відбулись дискусії про стан книжкового ринку у 2024 році та роль історії в сучасній політиці [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Верхов. Рада України: офіц. вебпортал. – 2024. – 29 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що з 25 до 28 квітня в столиці проходив фестиваль «Книжкова країна». Протягом чотирьох днів в Експоцентрі відбулось близько 200 подій: презентації книг, автограф-сесії, дискусії,*

майстер-класи тощо. Зазначено, що до розмовних панелей приєдналися заступниця голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук і член цього Комітету, історик Володимир В'ятрович. Зокрема Є. Кравчук взяла участь у розмові «Український книжковий ринок 2024: виживання чи зростання» та у діалозі щодо поповнення бібліотечних фондів шляхом благодійних акцій. Народний депутат В. В'ятрович і співзасновник ресурсу «Історична правда» Олександр Зінченко стали спікерами щодо теми «Роль історії в сучасній політиці». Історики розповіли про те, як ворожа пропаганда використовує і фальсифікує факти, як цьому протидіяти, якою має бути політика держави щодо популяризації історії України, де межа між знанням історії і сприйняттям дійсності крізь її призму. Текст: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/249021.html

7. Поліковська Ю. Проєкт «Локальна історія» заснував видавництво [Електронний ресурс] / Юлія Поліковська // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2024. – 15 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що мультимедійна онлайн-платформа «Локальна історія» зареєструвала видавництво. Про це повідомив співзасновник і головний редактор проєкту «Локальна історія» Віталій Ляска на своїй фейсбук-сторінці. Команда видавництва уже уклала низку угод із провідними українськими істориками та письменниками, провела успішні перемовини зі світовими видавництвами, зокрема із Єльським та Принстонським університетами, «The Wylie Agency, PEW Literary», агентством Беати Стасінської й іншими. Першим продуктом видавництва «Локальна історія» стала книжка журналістки й краєзнавиці Ірини Пустиннікової «Карпати. Коротка історія мандрів». Текст: <https://ms.detector.media/internet/post/34669/2024-04-15-proiekt-lokalna-istoriya-zasnuvav-vydavnytstvo/>

8. Поліковська Ю. Український інститут книги став членом європейського консорціуму EURead [Електронний ресурс] /

Юлія Поліковська // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2024. – 7 трав. – Електрон. дані. *За повідомленням пресслужби Міністерства культури та інформаційної політики (МКІП), Український інститут книги (УІК) став членом консорціуму європейських організацій EURead, що займається розробкою стратегій, які сприяють промоції читання, реалізацією проєктів для обміну досвідом між національними організаціями, створенням спільних проєктів. Зазначено, що участь України в організації — важливий крок у культурній дипломатії, що має сприяти популяризації читання та української книги. «Для України дуже цінне членство в EURead, адже це можливість популяризувати читання спільно з європейськими колегами, інтегруватися в європейський культурний простір та переймати досвід країн-учасниць і використовувати його задля посилення розвитку читання в Україні», — повідомили в УІК.*

Текст:

<https://ms.detector.media/internet/post/34858/2024-05-07-ukrainskyy-institut-knygy-stav-chlenom-ievropeyskogo-konsortsiumu-euread/>

9. Рекорд України: в Інституті журналістики створили книгу за 8 годин 39 хвилин [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 26 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Навчально-науковому інституті журналістики КНУ імені Тараса Шевченка 25 квітня встановили рекорд України, створивши книгу за 8 год 39 хв. Понад 200 авторів, викладачів і студентів Інституту журналістики, стали учасниками унікального проєкту – спільнотворення книжки «День після війни». Вони написали есе, в яких поділилися емоціями та мріями про себе та про Україну після її перемоги. Представники Національного реєстру рекордів України зафіксували досягнення у номінації «Мінімальний час написання та видання книги». В Інституті журналістики зауважили, що на реалізацію цього соціального проєкту не витрачалися бюджетні кошти. Весь процес видавництва та просування забезпечили на волонтерських засадах майбутні фахівці, яких готує інститут: журналісти, видавці, продюсери, рекламисти*

та піарники. Проєкт підтримали партнери: видавництво «Саміт-книга», ТОВ «Книжкова майстерня», Держкомтелерадіо України, Національне інформаційне агентство «Укрінформ», Національний реєстр рекордів України, Фестиваль «Книжкова країна», Національні спілки журналістів і письменників України, Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», меценат Сергій Вовченко та інші доброчинці. Збірка «День після війни» присвячена 190-річчю Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3857134-rekord-ukraini-v-instituti-zurnalistiki-stvorili-knigu-za-8-godin-39-hvilin.html>

10. Софія Андрухович і перекладачі «Амадоки» отримують премію імені Германа Гессе [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 13 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що письменниця Софія Андрухович та її перекладачі, Александр Кратохвіль та Марія Вайсенбюк, отримали Міжнародну премію імені Германа Гессе за німецькі видання книг "Die Geschichte von Romana" та "Die Geschichte von Uljana", які є частинами трилогії "Amadoka-Eros". Ці книги дозволили висвітлити широку панораму України ХХ ст. та вразити членів журі мовною потугою та амбітністю авторки. Роман "Амадока" був виданий українською мовою у 2020 р. «Видавництвом Старого Лева». Зауважено, що премія ім. Германа Гессе є визначною літературною нагородою, вона вручається за літературне досягнення міжнародного рівня разом із його перекладом. Текст: <https://chytomo.com/sofiia-andrukhovych-i-perekladachi-amadoky-otrymaiut-premiu-imeni-hermana-hesse/>

11. У товаристві сліпих заявляють, що в Україні вже три роки не друкують книги шрифтом Брайля [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 3 трав. – Електрон. дані. Подано інформацію, що уже третій рік Республіканський будинок звукозапису і друку Українського товариства сліпих (УТОС) не випускає спеціальної літератури

ширифтом Брайля. Про це під час круглого столу в "Укрінформі" на тему: «Конституційні права громадян з інвалідністю, в тому числі незрячих громадян. Забезпечення й підтримка діяльності громадських організацій інвалідів та їхніх соціальних закладів» розповів заступник директора Республіканського будинку звукозапису і друку УТОС Геннадій Євсев'єв. За його словами, не працюють і бібліотеки для сліпих, утримання яких раніше фінансувало УТОС. Окремо представники УТОС відзначили, що законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю» (№ 5344-д) потребує доопрацювання. Ухвалення цього законопроекту унеможливить оплату навчання у ВНЗ для осіб із інвалідністю через Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3859766-utovaristvi-slipih-zaavlaut-so-v-ukraini-vze-tri-roki-ne-drukuut-knigi-sriftom-brajla.html>

12. Українська правозахисниця Олександра Матвійчук виступить на Міжнародному конгресі видавців [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 11 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що Олександра Матвійчук, голова Центру громадянських свобод, лауреатка Нобелівської премії миру, є хедлайнером майбутнього 34-го Міжнародного конгресу видавців, який відбудеться у Гвадалахарі на початку грудня цього року. Про це повідомило «Publishing Perspectives». За словами віцепрезидентки Міжнародної асоціації видавців (IPA) Гванци Джобави, «ми раді мати ще одного чудового основного доповідача для нашої програми поряд з іншими. Ми зможемо поглянути на демократичний вплив видавничої справи та майбутнього суспільства». Ключовими темами конгресу визначено: авторське право, свобода публікації, цілі сталого розвитку ООН, торгівля, освіта та видавництво. Текст: <https://chytomo.com/ukrainska-pravokhakhysnytsia-oleksandra-matvijchuk-vystupyt-na-mizhnarodnomu-konhresi-vydavtsiv/>

13. Як захистити українську книгу: в межах IP Week відбувся круглий стіл щодо контрафакту у книговидавництві [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2024. – 24 квіт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що IP офіс готовий розробити з видавцями та профільними організаціями механізми для протидії порушенням прав інтелектуальної власності (ІВ) у книговидавництві. Пропозиції від видавців, маркетплейсів, юристів і правоохоронців збирали під час круглого столу “Держава – видавці – маркетплейси: об’єднані в боротьбі з контрафактом та піратством у книговидавництві”. Захід організовано до World Book and Copyright Day, який в цьому році відзначається в Україні в межах Тижня інтелектуальної власності (IP Week 2024), що триває з 22 по 26 квітня. Дискусію провели IP офіс спільно з Українським інститутом книги (УІК) у книгарні “Сенс на Хрещатику”. Зауважено, що контрафактна продукція стала серйозною загрозою для книжкового ринку України. Для боротьби з цим важливо встановити централізовані механізми, співпрацювати з правоохоронними органами та ідентифікувати продавців на маркетплейсах. Ініціативи IP офісу щодо розробки гайдів і проведення інформаційних кампаній, спрямовані на підтримку видавців у захисті їхніх прав. Зокрема, вони пропонують використовувати світові практики, такі як повідомлення про порушення, реєстр брендів і послугу серіалізації, та закликають до співпраці всіх зацікавлених сторін для вироблення ефективних механізмів боротьби з підробками.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/yak-zahistiti-ukrayinsku-knigu-v-mezhah-ip-week-vidbuvsya-krugliiy-stil-shchodo-kontrafaktu-u-knigovi.html>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.

16.05.2024. р.